

De kleine parelmoervlinder

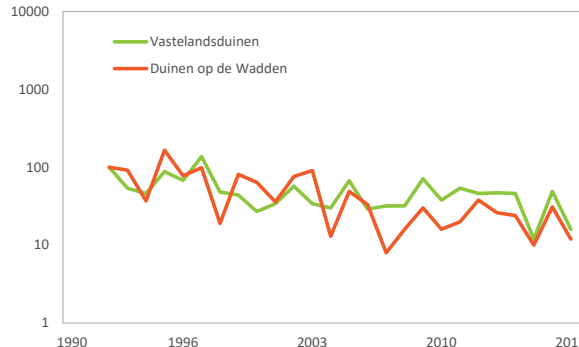
De kleine parelmoervlinder was een vrij algemene vlinder van de duinen en akkerranden en droge graslanden met veel viooltjes op de zandgronden. Tot omstreeks 1960 was het voorkomen, ondanks grote fluctuaties (onder andere door invasies uit het buitenland in 1947 en 1953), zowel in de duinen als in het binnenland min of meer stabiel. Daarna verdween de soort uit het binnenland.

In de jaren tachtig was de kleine parelmoervlinder in de duinenrij langs de Noordzeekust en op alle Waddeneilanden een tamelijk algemene soort. Vanaf 1990 kunnen we met het Landelijk Meetnet Vlinders in meer detail naar de aantalsontwikkelingen kijken.

Duinen

Kijken we eerst alleen naar de duinen, dan zien we een gestage achteruitgang, zowel op de Waddeneilanden als op het vasteland. De ooit zo talrijke vlinder is daar inmiddels een stuk minder talrijk geworden: de aantallen liggen nu op een kwart tot een vijfde vergeleken met begin jaren negentig. Wel komt de kleine parelmoervlinder nog steeds in het hele duingebied van Vlissingen tot Schiermonnikoog voor. In de duinen gaat de kleine parelmoervlinder achter-

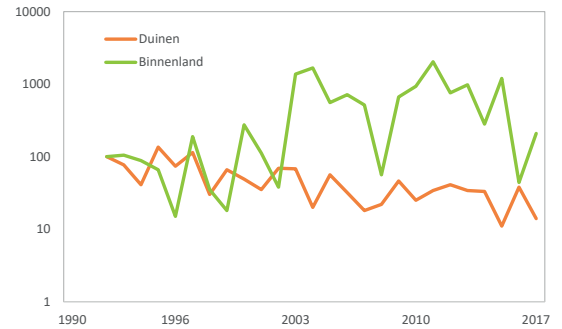
uit door verruiging en vergrassing, mede veroorzaakt door stikstofdepositie. Hierdoor groeien vegetaties dicht, verdwijnen open plekje en worden viooltjes

Index kleine parelmoervlinder in de vastelandsduinen en in de duinen op het vasteland en op de Wadden.

Tekst:
Chris van Swaay
De Vlinderstichting
& Martin Poot
CBS

overwoekerd door hogere grassen. Om dit tegen te gaan, is extensieve begrazing door runderen of schapen de meest geschikte maatregel. Een andere geschikte beheermaatregel is het toelaten of bevorderen van meer verstuing.

Index kleine parelmoervlinder in de duinen en in het binnenland.

Binnenland

Daarentegen heeft de kleine parelmoervlinder zich tussen 2000 en 2015 uitgebreid in Noord-Brabant en Limburg, al liggen de laatste jaren de aantallen hier weer op een iets lager niveau.

In de tweede helft van de 20e eeuw ging de kleine parelmoervlinder in het binnenland achteruit door het verdwijnen van akkerranden met akkerviooltjes door de intensivering van de landbouw. Natuurontwikkeling, braaklegging en extensiever randenbeheer hebben begin deze eeuw juist een positief effect gehad. Mogelijk dat bij deze warmteminnende soort de klimaatverandering ook een positieve rol speelt bij de ontwikkelingen in Noord-Brabant en Limburg, waar de soort inmiddels een ruimere verspreiding kent dan vóór 1980.

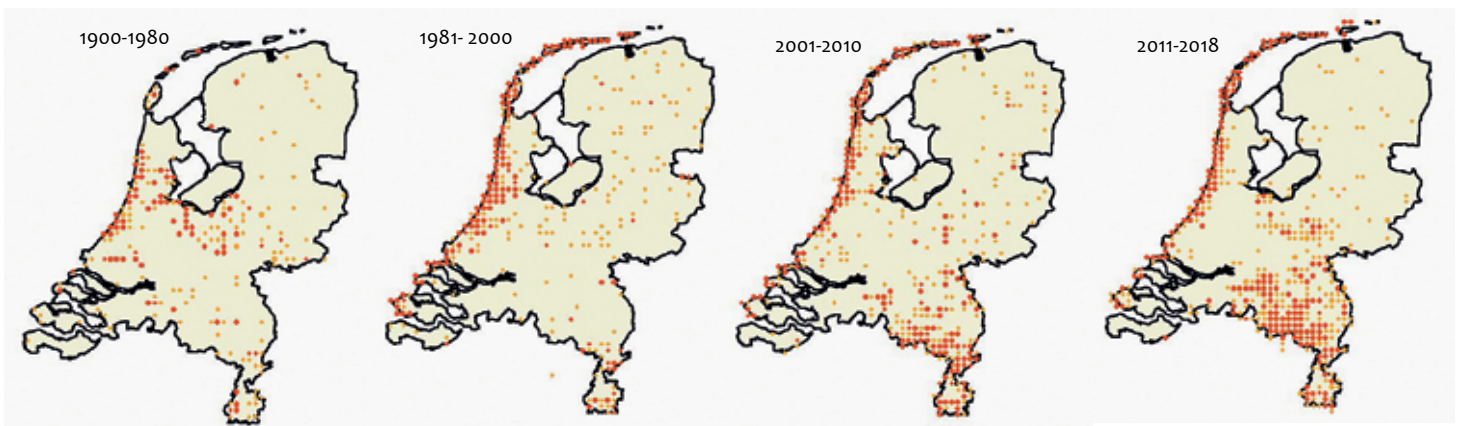

Het **Landelijk Meetprogramma Vlinders** is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. U kunt zich aanmelden bij De Vlinderstichting (info@vlinderstichting.nl of 0317 – 46 73 46).

Chris van Swaay

De kleine parelmoervlinder is achteruitgegaan in de duinen, maar in het binnenland heeft hij zich uitgebreid.

Verspreiding van de kleine parelmoervlinder.